

Протидія торгівлі людьми

У лексиконі сучасного українського суспільства усе частіше вживається термін «трафікінг» або ж «торгівля людьми». Здавалося б, людство давно забуло про явище работоргівлі, яке більшість з нас асоціюють з давньою та середньовічною історією – кріпацтвом, «чорним рабством» та іншими подібними явищами. Проте, як свідчать факти, работоргівля є цілком сучасною реалією, чие існування має потужне економічне підґрунтя. Ця проблема має глобальний характер, адже постраждати від торгівлі людьми може людина будь-якого віку, статі, походження, з будь-якою освітою і рівнем достатку.

Україна насамперед вважається країною походження постраждалих від торгівлі людьми. Але останніми роками вона стала також країною призначення. Так іноземці, що приїжджають в Україну із країн, де військові конфлікти продовжуються десятиріччями, у пошуках безпечного місця проживання можуть постраждати від торгівлі людьми на території України, так само, як і громадяни України, можуть потрапити у схожу ситуацію у власній країні.

Об'єднаними зусиллями світова спільнота може протидіяти торгівлі людьми: підвищення рівня інформованості населення; превентивна робота; виявлення випадків торгівлі людьми; посилення відповідальності за правопорушення, пов'язані з торгівлею людьми; ідентифікація та реабілітація жертв торгівлі людьми; надання всебічної допомоги постраждалим від торгівлі людьми; захист їх правового статусу та соціальна реінтеграція – ось пріоритетні завдання суспільства у сфері протидії торгівлі людьми.

Верховна Рада України ухвалила 20.09.2011 р. [Закон «Про протидію торгівлі людьми»](#). У Законі визначено основні напрями реалізації державної політики, спрямованої на протидію торгівлі людьми; повноваження органів виконавчої влади під час здійснення заходів з протидії торгівлі людьми; механізм запобігання торгівлі людьми, боротьби з нею, надання допомоги та захисту постраждалим особам. Також закон визначає права постраждалих від торгівлі людьми осіб, які звернулися за допомогою; засади міжнародного співробітництва у сфері протидії торгівлі людьми. Крім того, передбачено посилення відповідальності за правопорушення, пов'язані з торгівлею людьми.

Торгівля людьми заборонена і карається законом України за статтею 149 кримінального кодексу.

Що таке Торговля людьми

Визначення торгівлі людьми міститься в Протоколі ООН про попередження та припинення торгівлі людьми, який доповнює Конвенцію ООН проти транснаціональної організованої злочинності:

а) «Торгівля людьми» означає здійснення з метою експлуатації вербування, перевезення, передачу, приховання чи утримання людей шляхом погрози силою або її застосування чи інших форм примушення, викрадення, шахрайства, обману, зловживання владою або уразливістю стану або шляхом підкупу у вигляді платежів або користі для отримання згоди особи, що контролює іншу

особу. Експлуатація включає, як мінімум, експлуатацію проституції інших осіб або інші форми сексуальної експлуатації, примусову працю або послуги, рабство або звичаї, подібні рабству, підневільний стан або вилучення органів;

b) згода жертви торгівлі людьми на заплановану експлуатацію, зазначену вище, не береться до уваги, якщо було використано будь-якій із засобів впливу, що перелічені в п.а);

с) вербування, перевезення, передача, приховування або здобуття дитини для цілей експлуатації вважаються «торгівлею людьми» навіть в тому випадку, якщо вони не пов'язані із застосуванням якого-небудь із засобів впливу, що зазначені в п.а);

d) «дитина» означає будь-яку особу, що не досягла 18 річного віку.

Хто є постраждалими від торгівлі людьми

Постраждалими від торгівлі людьми є чоловіки, жінки та діти всіх національностей та класів. Постраждалими часто є честолюбні молоді люди, які шукають на кращі економічні можливості. Злочинці користуються їх надіями та мріями та **продають** їх в експлуатацію та рабство.

Більшість постраждалих від торгівлі людьми вважають, що їхнє рішення мігрувати у пошуках кращого працевлаштування – це підконтрольний їм процес. Вони не усвідомлюють, що від самого початку їх обманюють аби лише створити ситуацію, в якій їх можна буде експлуатувати.

Постраждалими від торгівлі людьми можете бути Ви чи хтось, кого Ви добре знаєте.

Як запобігти рабства

пам'ятайте і розкажіть своїм рідним та друзям про 10 правил безпеки:

- 1. Не вірте рекламі** фірми, яка не відповідає вимогам законодавства України (не вказує повної назви фірми, її адреси, номеру ліцензії та органу ліцензування, що її видав). Торгівці людьми можуть ввести Вас в оману, використовуючи:
  - Різноманітні фірми-посередники з працевлаштування за кордоном
  - Туристичні, шлюбні та модельні агенції, служби знайомства, агенції шоу –бізнесу
  - Оголошення, рекламу в ЗМІ та Інтернеті
  - Незнайомих людей, а часом навіть Ваших родичів, друзів, сусідів, знайомих.
- 2. Не ведіть переговори** про навчання, працевлаштування чи шлюб **наодинці з агентом**
  - Запросіть взяти участь у переговорах довірену особу – це може бути Ваш юрист або хтось із Ваших близьких.

- Перевірте, чи має фірма ліцензію на надання відповідних послуг (навчання, працевлаштування за кордоном). Таку інформацію Ви можете отримати в Державному центрі зайнятості Міністерства праці та соціальної політики України.
3. **Зв'яжіться** з Посольством країни, куди Ви плануєте подорож та **дізнайтесь** про правила щодо працевлаштування або навчання іноземців.
  4. **Особисто оформлюйте** пакет документів та **самі сплачуйте** за послуги. Це не дасть можливості торгівцям людьми втягнути Вас у боргову залежність або вчинити злочин стосовно інших осіб за Вашими документами. **Не користуйтеся** послугами незнайомих осіб, які пропонують Вам допомогу в оформленні виїзних документів, продовженні терміну перебування на території іноземної держави.

Майте на увазі:

- Термін перебування у іноземній країні зазначено у візі.
  - Туристична чи гостьова віза не дають право на легальне працевлаштування. Це незаконно.
5. Обов'язково **укладайте відповідний контракт**, складений зрозумілою для Вас мовою у двох примірниках, один з яких залишається у Вас.
  6. За жодних обставин нікому **не довіряйте документів**, що засвідчують Вашу особу.
  7. Обов'язково **залиште рідним** ксерокопію свого паспорта громадянина України, закордонного паспорта, візи, контракту про навчання чи працевлаштування, свідоцтва про народження, проїзних документів та нещодавно зроблені фотографії, а також номер телефону й адресу, де Ви збираєтеся зупинитися.
- **Візьміть за правило постійно телефонувати рідним у домовлений день та час. Заздалегідь домовтесь з рідними про «кодове слово» у розмові, на випадок, якщо Ви не зможете вільно розмовляти по телефону, перебуваючи під чиїмось наглядом.**
8. **Зробіть та тримайте при собі** копії національного та закордонного паспортів. Це значно спростить процедуру відновлення документів для повернення в Україну.
  9. **Не ставте себе в залежне положення**, приймаючи подарунки або позичаючи гроші
  10. Якщо Ви опинилися у скрутному становищі за межами України, **звертайтеся по допомогу** до:

- Посольства або Консульства України у країні Вашого перебування, де Вам допоможуть отримати документи, що засвідчують Вашу особу, і повернутися на Батьківщину.
  - Національного товариства Червоного Хреста або Червоного Півмісяця, де Вам можуть надати можливість відновити зв'язок з рідними та повідомити їм про своє скрутне становище.
  - Міжнародних, громадських, благодійних організацій, де Ви також зможете отримати допомогу та підтримку.
- Заздалегідь **підготуйте та тримайте при собі** перелік організацій, із зазначенням адреси та номерів телефонів, що працюють у сфері протидії Торгівлі людьми.

ТЕПЕР Ви знаєте більше про проблему торгівлі людьми та можете захистити себе!

**Національна безкоштовна гаряча лінія з питань торгівлі людьми та консультування мігрантів 0-800-505-501 безкоштовно зі стаціонарних телефонів в Україні, 527 безкоштовно з номерів Київстар, МТС
пн-пт з 10.00 до 21.00 сб з 10.00 до 18.00**